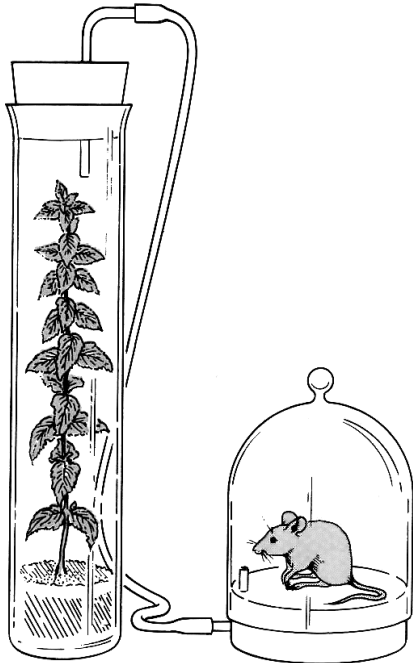
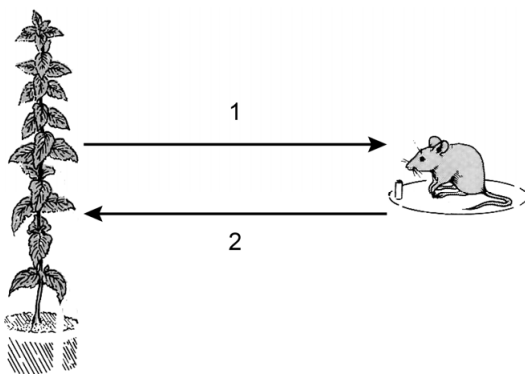

Een experiment

In de afbeelding zie je een opstelling voor een experiment. De opstelling staat in het licht. De plant staat met de wortels in water met voedingszouten en de muis krijgt voldoende voedsel. Koolstofdioxide en zuurstof kunnen zich door het slangetje over beide ruimtes verspreiden.

- 1p 15 In het schema hieronder geven twee pijlen een richting aan waarin koolstofdioxide en zuurstof zich in de proefopstelling verspreiden.

Op de **uitwerkbijlage** staat een tabel.

- Kruis in deze tabel aan welk gas zich voornamelijk in de richting van 1 verspreidt en welk gas zich voornamelijk in de richting van 2 verspreidt.

- 1p **16** Als de proefopstelling voor een langere tijd in het donker staat, gaan de plant en de muis uiteindelijk dood.
→ Leg uit waardoor de organismen dan sterven.

Noten kraken

Kraaien zijn alleseters. Ze eten ook noten, maar noten zijn voor de kraaien te hard om zelf te kraken. Een kraai in Japan heeft een truc geleerd om noten te kraken. De vogel laat vanuit de lucht een noot vallen op een zebrapad. Dan wacht hij tot er een auto overheen rijdt, waardoor de noot openbarst en hij de inhoud kan opeten. De kraai vliegt niet meteen op de gekraakte noot af, maar wacht op de stoep totdat het voetgangerslicht op groen springt.

- 1p **17** Bovenstaande informatie gaat over het opnemen van voedsel door een kraai. Het opnemen van voedingsstoffen is een levenskenmerk. De informatie gaat nog over andere levenskenmerken.
→ Schrijf een ander levenskenmerk uit de informatie op.
- 1p **18** De kraai heeft geleerd een noot op het zebrapad te laten vallen om hem door een auto te laten kraken.
Hoe heet dit leergedrag?
A gewenning
B inprenting
C trial-and-error